

Anonimizált változat

Fordítás

C-655/23 – 1

C-655/23. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. november 7.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesgerichtshof (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. szeptember 26.

Felperes, felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél és ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban:

IP

Alperes, ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Quirin Privatbank AG

[omissis]

BUNDESGERICHTSHOF (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország)

Végzés

[omissis]

Amely kelt 2023. szeptember 26-án

IP, [omissis],

felperes, felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél és ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban,

[omissis]

és

a Quirin Privatbank AG, [OMISSIS] Berlin,

alperes, ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél,

[omissis]

között folyamatban lévő jogvitában

A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) VI. sz. polgári tanácsa a 2023. július 11-én tartott szóbeli tárgyaláson

a következőképpen határozott:

I. Az eljárást felfüggeszti.

II. A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) (HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.; HL 2021. L 74., 35. o.); a továbbiakban: GDPR) értelmezésére a következő kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bírósága elé:

1. a) Úgy kell-e értelmezni a GDPR 17. cikkét, hogy aszerint azon érintettet, akinek a személyes adatait az adatkezelő továbbítás útján jogellenesen közölte, az adatkezelővel szemben megilleti az ezen adatok ismételt jogellenes továbbításának abbahagyására kötelezés iránti igény, ha az adatkezelőtől nem kérte az adatok törlését?
- b) Levezethető-e az ilyen, abbahagyásra kötelezés iránti igény a GDPR 18. cikkéből vagy más rendelkezéséből (is)?
2. Az 1.a) és/vagy 1.b) kérdésre adott igenlő válasz esetén:
 - a) Csak akkor áll-e fenn ezen abbahagyásra kötelezés iránti, uniós jogi igény, amennyiben tartani kell az érintett GDPR-ból következő jogainak további, jövőbeli megsértésétől (ismétlődés veszélye)?
 - b) Vélelmezhető-e az ismétlődés veszélyének fennállása adott esetben a GDPR már bekövetkezett megsértése alapján?
3. Az 1.a) és/vagy 1.b) kérdésre adott nemleges válasz esetén:

2

Úgy kell-e értelmezni a GDPR 79. cikkével összefüggésben értelmezett 84. cikkét, hogy az lehetővé teszi a nemzeti bíróság számára, hogy azon érintett számára, akinek a személyes adatait az adatkezelő továbbítás útján jogellenesen közölte, a GDPR 82. cikke szerinti vagyoni és nem vagyoni kár megtérítésén és a GDPR 17. és 18. cikkéből következő igényeken túl a nemzeti jog rendelkezései alapján megállapítsa az ezen adatok ismételt jogellenes továbbításának abbahagyására kötelezés iránti igényét?

4. Úgy kell-e értelmezni a GDPR 82. cikkének (1) bekezdését, hogy a nem vagyoni kár megállapításához e rendelkezés értelmében elegendőek-e az olyan pusztán negatív érzések, mint például a harag, kedvetlenség, elégedetlenség, aggodalom és félelem, amelyek az élettel velejáró veszélyek, és gyakran a napi tapasztalás részei? Vagy a kár megállapításához az érintett természetes személyt ért, ezen érzéseket meghaladó hátrány szükséges?
5. Úgy kell-e értelmezni a GDPR 82. cikkének (1) bekezdését, hogy aszerint a megtérítendő nem vagyoni kár nagyságának mérlegelésekor releváns szempont az adatkezelő vagy adatfeldolgozó, illetőleg ezek munkavállalója által tanúsított vétkesség mértéke?
6. Az 1.a), 1.b) és 3. kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni a GDPR 82. cikkének (1) bekezdését, hogy aszerint a megtérítendő nem vagyoni kár nagyságának mérlegelésekor az igényt csökkentheti, hogy az érintettet a kártérítési igénye mellett abbahagyásra kötelezés iránti igény illeti meg?

Indokolás:

- 1 I. A tényállás és az alapeljárás
- 2 A felperes személyes adatok továbbítása miatt kéri az alperes abbahagyásra és nem vagyoni kárának megtérítésére kötelezését.
- 3 1. A felperes az alperes magántulajdonú banknál pályázati eljárásban vett részt, amelyet a Xing online portálon bonyolítottak le. Ennek során az alperes egyik munkavállalója a portál levelezőrendszerén keresztül 2018. október 23-án egy, kizárólag a felperesnek szóló üzenetet elküldött egy harmadik, a pályázati eljárásban részt nem vevő személynek is. Az üzenet tartalma a következő volt:

„Kedves [IP] úr! Remélem jól van! Vezetőnk – R[...] úr – nagyon érdekesnek találja kereskedelmi profilját. Az Ön által megjelölt fizetési igényt azonban nem tudjuk teljesíteni. 80k + különböző juttatásokat tud felajánlani. Ilyen feltételekkel továbbra is érdekelné Önt? Várom válaszát és kellemes kedd reggelt kívánok. Üdvözlettel: I[...] J[...]”

- 4 A harmadik személy, aki egy ideje a felperessel együtt ugyanannál a holdingnál dolgozott és ezért őt ismerte, továbbította az üzenetet a felperesnek és megkérdezte, hogy a felperesnek szánt üzenetről van-e szó és hogy állást keres-e?
- 5 2. A felperes arra hivatkozik, hogy a –nem vagyoni– kár nem a nyilvánosságra került személyes adatok feletti absztrakt rendelkezés elvesztésében áll, hanem abban, hogy legalább egy olyan további személy tudomást szerzett a titoktartás alá eső körülményekről, aki ismeri a felperest és a leendő vagy egykori munkáltatót. Tartani lehet attól, hogy az ugyanazon területen tevékenykedő harmadik személy továbbadta az üzenetben megszerzett adatokat vagy a megszerzett tudomása révén egyes állásokra vonatkozó pályázati eljárásban konkurenciaként előnyre tehetett szert. Ezen kívül szégyenletesnek találta a bértárgyalások során elszenvedett „vereséget”, amit harmadik személlyel –különösen a potenciális konkurenciával – nem osztott volna meg.
- 6 A felperes kéri az alperes kötelezését arra, hogy a jövőben tartózkodjon a felperesre vonatkozó, a pályázatával összefüggésben álló személyes adatok kezelésétől/mással való kezeltetésétől, mint ahogy az a 2018. október 23-án, F. W. úrnak a Xing portálon keresztül küldött üzenetben történt, és hogy fizessen meg a felperes részére legalább 2500 euró nem vagyoni kártérítést.
- 7 3. A Landgericht (regionális bíróság) részben helyt adott a keresetnek, az alperest a kérelemnek megfelelően abbahagyásra kötelezte és a felperesnek megítélt 1000 euró összeget kamatokkal együtt. Az alperes fellebbezésére az Oberlandesgericht (regionális felsőbíróság) a nem vagyoni kártérítés kapcsán érvényesített igény tekintetében megváltoztatta a Landgericht (regionális bíróság) ítéletét és a keresetet ezen felül elutasította.
- 8 A fellebbviteli bíróság megállapította, hogy a felperest az alperessel szemben megilleti a személyes adatai kezelésétől való tartózkodás iránti, a GDPR 17. cikkének (1) bekezdése szerinti igény, amennyiben az adatkezelés a jelen ügy szerinti üzenet formájában történt. Az ismétlődés veszélye szükségképpen fennáll. Ezzel szemben a felperest nem illeti meg a GDPR 82. cikkéből fakadó kártérítéshez való jog, mivel a felperesnél hiányzik a kár bekövetkezésének bizonyítása. A személyes adatoknak egy illetéktelen harmadik személy részére történő továbbítása révén ugyanakkor adatvédelmi jogsértés áll fenn. A megállapított jogsértésen kívül a pénzbeli kártérítés feltétele valamely konkrét – akár nem vagyoni – kár bizonyítása. A felperes ezt nem bocsátotta rendelkezésre. Beadványa egy adatvédelmi jogsértés kifejtésében merül ki. Önmagában a „szégyen” feltételezése nem értékelhető nem vagyoni kárként.
- 9 A felperes a fellebbviteli bíróság által befogadott felülvizsgálati kérelmével ezt vitatja és továbbra is kéri kérelmének teljes terjedelemben történő elfogadását. Az alperes felülvizsgálati kérelmével a kereset teljes elutasítását kéri.
- 10 II. A nemzeti jog jelen ügyre alkalmazható rendelkezései

A Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (a Németországi Szövetségi Köztársaság alaptörvénye, a továbbiakban: GG):

„2. cikk:

- (1) Mindenkinek joga van az egyéni önmegvalósításhoz, feltéve, hogy az nem sérti mások jogait, az alkotmányos rendet vagy az erkölcsi szabályokat.
- (2) [omissis]”

2. A Bürgerliches Gesetzbuch (polgári törvénykönyv, a továbbiakban: BGB) 253. §-a:

„253. § Nem vagyoni kár

- (1) Vagyoni kárnak nem minősülő kár esetén csak a törvényben meghatározott esetekben követelhető pénzbeli kártérítés.
- (2) Ha a testi épség, egészség, szabadság vagy a szexuális önrendelkezés megsértése miatt kell kártérítést fizetni, akkor vagyoni kárnak nem minősülő kár esetén is követelhető méltányos pénzbeli kártérítés.”

3. A 823. §-a:

„823. § Kártérítési kötelezettség

- (1) Aki szándékosan vagy gondatlanságból jogellenesen megsérti más életét, testi épségét, egészségét, szabadságát, tulajdonát vagy bármely más jogát, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.
- (2) Ugyanez a kötelezettség terhel minden olyan személyt, aki megsérti a másik személy védelmét szolgáló törvényt. Ha a törvényben foglaltak szerint a törvény véttlenül is megsérthető, a kártérítési kötelezettség kizárólag vétkesség esetén áll fenn.”

4. BGB 1004. § (Az abszolút jogok BGB 823. § (1) bekezdése értelmében vett megsértésére vagy a BGB 823. § (2) bekezdése értelmében vett jogvédelmi rendelkezés megsértésére történő analóg alkalmazás):

„1004. § Eltiltás és abbahagyásra kötelezés iránti igény

- (1) A tulajdonos attól, aki őt tulajdonjogának gyakorlásában háborítja – ide nem értve a birtok elvonását vagy zavarását – a háborítás megszüntetését követelheti. Amennyiben további háborítástól kell tartani, a tulajdonos jogosult abbahagyásra kötelezés iránti pert indítani.
- (2) [...]”

11 III. A Bírósághoz történő előterjesztésről

- 12 A felek felülvizsgálati kérelmének eredménye az uniós jog értelmezésétől függ
- 13 1. Az uniós jog alkalmazhatóságáról
- 14 a) A GDPR időbeli (GDPR 99. cikkének (2) bekezdése) és területi (GDPR 3. cikkének (1) bekezdése) hatálya fennáll. A rendelet a tárgyi hatály szempontjából is alkalmazható (GDPR 2. cikkének (1) bekezdése). A vitatott üzenet a felperes utónevének, a megszólítása alapján feltételezett nemének, a folyamatban lévő pályázati eljárás tényének, valamint az alperesnek a felperes pályázatához való hozzáállásának és – nagyságrendjét illetően közvetett módon nyilvánosságra hozott – bérigényének megadásával a GDPR 4. cikkének 1. pontja szerinti személyes adatokat tartalmaz. Ezek az adatok az alperes (azaz a GDPR 4. cikkének 7. pontja értelmében vett adatkezelő) – akinek rendelkezésre állt a felperes elérhetősége és önéletrajza – által azonosított vagy legalábbis azonosítható természetes személyre vonatkoznak. Az alperes munkavállalója által egy online portál üzenetküldő platformján, harmadik személynek elküldött üzenet a személyes adatoknak a GDPR 4. cikkének 2. pontjában példálózó jelleggel felsorolt továbbítás útján történő közlés formájában megvalósuló, (részben) automatizált adatkezelését valósítja meg.
- 15 b) Az alperes megsértette a GDPR rendelkezéseit. A fellebbviteli bíróság ennek megfelelően elismerte, hogy a felperes személyes adatainak alperes általi adatkezelése a GDPR 6. cikkének (1) bekezdése alapján – különösen a felperes hozzájárulásának hiányában – jogellenes volt. Az alperes sem állítja, hogy az adatkezelés e rendelkezésnek megfelelően jogszerű lett volna.
- 16 2. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett 1.a) és 1.b) kérdésről
- 17 „1.a) [omissis]
- 18 1.b) [omissis]”
- 19 A felperes nem a GDPR megsértésével kezelt személyes adatainak törlését kéri, hanem abbahagyásra kötelezés iránti kereset útján akarja megelőző jelleggel megakadályozni a jogellenes adatkezelés megismétlődését. Amint azt a fellebbviteli bíróság megállapította, kérdéses, hogy a felperes e kérelmét alapozhatja-e a GDPR 17. cikkének (1) bekezdésére. E kérdés jelentőséggel bír a jogvita eldöntése szempontjából és ezidáig sem a Bíróság ítélezési gyakorlata nem tisztázta, és egyébként sem lehet egyértelműen megválaszolni.
- 20 a) Egyébként azokban az esetekben, amelyekben a felperes bizonyos találati listák kigyűjtésével összefüggésben kérte az internetes keresőoldalak üzemeltetőjének abbahagyásra kötelezését, a bírósági tanács azt állapította meg, hogy a GDPR 17. cikkének (1) bekezdésében meghatározott „törléshez való jog” – az érintett számára a kifogásolt adatkezelés utóbbi időben követhetetlen és emellett állandó fejlődésnek alávetett technikai feltételei alapján már – nem szűkíthető le az adatok egyszerű törlésére, hanem a technikai átalakulástól függetlenül az ismételt listázás abbahagyására irányuló kérelmet is magában

foglalja (vö. a bírósági tanács 2020. július 27-i ítélete – VI ZR 405/18, ECLI:DE:BGH:2020:270720:UVIZR405.18.0, BGHZ 226, 285 1., 17., 35. pont; 2023. március 23-i ítélete – VI ZR 476/18, ECLI:DE:BGH:2023:230523UVIZR476.18.0, juris 28. pont). A Bíróság a C-460/20. sz. ügyben hozott, 2022. december 8-i ítéletében nyilvánvalóan ugyanebből indult ki (vö. EUB, [omissis], 82. és azt követő pont). Ennek megfelelően a bírósági tanács elképzelhetőnek tartotta a GDPR 17. cikkének (1) bekezdéséből következő abbahagyásra kötelezés iránti igényt azokban az esetekben is, amelyekben a felperes a személyes adatainak valamely állásportál adatbankjából történő törlése mellett kérte a rá vonatkozó profil e portálon való nyilvánosságra hozatalának megtiltását (a bírósági tanács 2021. október 12-i ítélete – VI ZR 489/19, ECLI:DE:BGH:2021:121021UVIZR489.19.0, BGHZ 231, 263 3., 10. pont; 2022. december 13-i ítélete – VI ZR 54/21, ECLI:DE:BGH:2022:131222UVIZR54.21.0, AfP 2023, 149 3. és azt követő, 40. pont).

- 21 b) Ezzel azonban még nem tisztázott, hogy a GDPR 17. cikke számításba jön-e jogalapként akkor is, amikor a személyes adatainak jogellenes kezelésével érintett személy nem ezen adatok törlését kéri, hanem mint jelen ügyben, – a keletkezett nem vagyoni kárának megtérítésének követelés mellett – kizárólag megelőző jelleggel szeretné megakadályozni a GDPR ismételt fenyegető, hasonló megsértését. Még ha a GDPR 17. cikkének szó szerinti szövege nem is rendelkezik az abbahagyásra kötelezés iránti ilyen jellegű jogról, e kérdésre adott igenlő válasz mellett szólhat az, hogy az adatkezelő az abbahagyásra kötelezés iránti kérelmet főszabály szerint a jogellenesen kezelt adatok törlésével tudja teljesíteni és ezáltal kizárja a GDPR ismételt, ilyen jellegű megsértését. Amennyiben az érintett a törlést visszautasítja, úgy a GDPR 18. cikkéből fakadó jogok illetik meg (vö. GDPR 18. cikke (1) bekezdésének b) pontja). Ebben az esetben adódik a kérdés, hogy az érintettnek a GDPR 18. cikke, 4. cikkének 3. pontja szerinti adatkezelés korlátozásához való joga magában foglalja-e az említett értelemben az abbahagyásra kötelezés iránti igényt. Az ítélkezési gyakorlatban és a jogirodalomban is vitatott [omissis] [hivatkozás a nemzeti jogirodalomra], hogy a fent említett, a legfelsőbb bírói szinten már eldöntött eseteken kívül következik-e az abbahagyásra kötelezés iránti, uniós jogi igény a GDPR rendelkezéseiből, így beleértve a GDPR 79. cikkét is [omissis] [hivatkozás a nemzeti jogirodalomra].
- 22 3. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről
- 23 „Az 1.a) és/vagy 1.b) kérdésre adott igenlő válasz esetén:
- 24 a) [omissis]
- 25 b) [omissis]”
- 26 A már bekövetkezett jogsértésre alapított, azonban a jövőre vonatkozó abbahagyásra kötelezés iránti igény a nemzeti jog szerint azt feltételezi, hogy a

jövőben a kérelmező jogának további megsértésétől kell tartani, azaz fennáll az ismétlődés veszélye, ennek kapcsán pedig a már bekövetkezett jogsértés alapján tényleges vélelmezhetőség áll fenn, amelyet azonban a másik fél megcáfolhat (állandó ítélkezési gyakorlat; vö. a bírósági tanácsnak az információs önrendelkezési jog megsértése miatti abbahagyásra kötelezési iránti joghoz kapcsolódó, a BGB 1004. § (1) bekezdésének második mondatával analógiában, a BGB 823. § (1) bekezdése, a GG 2. cikkének (1) bekezdése alapján a GDPR hatálybalépése előtt meghozott 2015. szeptember 15-i ítélete – VI ZR 175/14, ECLI:DE:BGH:2015:150915UVIZR175.14.0, BGHZ 206, 347 30. pont; az általános személyiségi jog megsértése miatti abbahagyásra kötelezési iránti joghoz kapcsolódóan a bírósági tanács 2021. április 27-i ítélete – VI ZR 166/19, ECLI:DE:BGH:2021:270421UVIZR166.19.0, NJW 2021, 3334 21., 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A bírósági tanács véleménye szerint az abbahagyásra kötelezés iránti jognak akkor is érvényesülnie kell, ha az uniós jogi szempontból a GDPR-ból következik. A Bíróság ítélkezési gyakorlata azonban ezt eddig nem tisztázta.

27 4. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésről

28 „Az 1.a) és/vagy 1.b) kérdésre adott nemleges válasz esetén:

[omissis]”

29 Amennyiben a GDPR rendelkezései alapján nem jön számításba az abbahagyásra kötelezés iránti, uniós jogi igény, úgy adódik a kérdés, hogy a GDPR 79. cikkével összefüggésben értelmezett 84. cikkén túl mennyiben lehet a nemzeti joghoz visszanyúlni, vagy hogy az mennyire ellentétes a következetes védelem céljával az Unión belül (vö. (9) és (10) preambulumbekendés). A Bíróság ezidáig nem tisztázta ezt a kérdést sem, és az vitatott az ítélkezési gyakorlatban és a jogirodalomban is [omissis] [hivatkozás nemzeti irodalomra]. A nemzeti jog szerint az abbahagyásra iránti kötelezés iránti igény a BGB 823. §-ával összefüggésben értelmezett 1004. § (1) bekezdése második mondatának megfelelő alkalmazásával akkor állhat fenn, ha további jogsértéstől kell tartani (vö. a bírósági tanácsnak az információs önrendelkezési jog megsértése miatti abbahagyásra kötelezési iránti joghoz kapcsolódó, a BGB 1004. § (1) bekezdésének második mondatával analógia útján, a BGB 823. § (1) bekezdése, a GG 2. cikkének (1) bekezdése alapján a GDPR hatálybalépése előtt meghozott 2015. szeptember 15-i ítélete – VI ZR 175/14, ECLI:DE:BGH:2015:150915UVIZR175.14.0, BGHZ 206, 347 18. pont; a BGB 823. § (2) bekezdés első mondata értelmében vett jogvédelmi rendelkezés megsértése miatti abbahagyásra kötelezés iránti igény vö. BGH, 2008. július 17-i ítélet – I ZR 219/05, NJW 2008, 3365 13. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdésről

31 „[omissis]”

- 32 a) A C-300/21. sz. ügyben, 2023. május 4-én hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy a GDPR 82. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelet rendelkezéseinek pusztá megsértése nem elegendő ahhoz, hogy kártérítési jogot keletkeztessen, hanem ezen kívül szükséges valamilyen kár bekövetkezése is ([omissis] 31. és azt követő pontok, 42. pont). Kifejtette továbbá, hogy a GDPR 82. cikkének (1) bekezdésével ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely az e rendelkezés értelmében vett nem vagyoni kár megtérítését annak a feltételnek rendeli alá, hogy az érintett által elszenvedett kárnak el kell érnie egy bizonyos súlyossági küszöböt [omissis]. A Bíróság egyébként azt is megállapította (50. pont), hogy a súlyossági küszöb elvetése nem jelenti azt, hogy a GDPR megsértése miatt negatív következményeket megelő érintett mentesül annak bizonyítása alól, hogy e következmények az e rendelet 82. cikke értelmében vett nem vagyoni kárt képeznek. A Bíróság a GDPR 82. cikkének értelmezéséhez ezen kívül figyelembe vette a (75) és (85) preambulumbekendést (37. pont). E rendelkezésekben a kár fogalmát egyenként nevesített példákkal vagy „a szóban forgó természetes személyeket sújtó egyéb jelentős gazdasági vagy szociális hátránnyként” konkretizálják.
- 33 b) A GDPR vitatott ügyben történt megsértéséből és az érintett által érvényesített következményekből – így az adatoknak az ugyanazon területen tevékenykedő harmadik személynek történő átadástól való félelem, valamely személy tudomásszerzése a titoktartás alá eső körülményekről, a bértárgyalások során elszenvedett vereség miatti szégyen és arról harmadik személy tudomásszerzése – adódik az ügy és az egyedi eset szempontjából jelentőséggel bíró és a Bíróság által még nem tisztázott kérdés, miszerint úgy kell-e értelmezni a GDPR 82. cikkének (1) bekezdését, hogy az olyan negatív érzések, mint például a harag, kedvetlenség, elégedetlenség, aggodalom és félelem a további jogsértésektől, a jó hírnév megsértésétől, amelyek részben az általános életkockázat és gyakran a napi tapasztalás részei, önmagukban a rendelkezés értelmében vett nem vagyoni kárt jelentenek-e. E kérdésre sem a GDPR 82. cikke, sem a kártérítésre vonatkozó preambulumbekendések nem adnak egyértelmű választ (vö. a főtanácsnok C-340/21. sz. ügyre vonatkozó, 2023. április 27-én ismertetett indítványa, [omissis] 70. és azt követő pont [omissis]).
- 34 6. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdésről
- 35 „[omissis]”
- 36 a) A C-300/21. sz. ügyben, 2023. május 4-én hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy a GDPR nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelynek az lenne a célja, hogy meghatározza az azon kártérítés megítélésére vonatkozó szabályokat, amelyet az e rendelet 4. cikkének 1. pontja értelmében vett érintett a rendelet 82. cikke alapján olyan esetben igényelhet, amikor az említett rendelet megsértése számára kárt okoz. Ennélfogva, az adott területre vonatkozó uniós jogi szabályok hiányában az egyes tagállamok belső jogrendjére tartozik az azon keresetekre vonatkozó részletes szabályok meghatározása, amelyek azon jogok védelmének biztosítását szolgálják, amelyeket a jogalanyok e 82. cikkre

alapítanak, és különösen az ennek keretében járó kártérítés terjedelmének meghatározását lehetővé tevő szempontok meghatározása, az egyenértékűség és a hatékony érvényesülés elveinek tiszteletben tartása mellett ([omissis] 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, 59. pont).

- 37 Ami a hatékony érvényesülés elvét illeti, a Bíróság kifejtette, hogy a nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy a nemzeti jog által a GDPR 82. cikkében említett kártérítéshez való jog alapját képező károk bírósági meghatározása érdekében előírt részletes szabályok nem teszik-e a gyakorlatban lehetetlenné vagy túlságosan nehézé az uniós jog, illetve konkrétan az e rendelet által biztosított jogok gyakorlását. Ebben az összefüggésben a Bíróság hangsúlyozta, hogy a GDPR (146) preambulumbekzdésének hatodik mondata arra utal, hogy e jogi aktus annak biztosítására irányul, hogy az érintetteket „az őket ért kárért teljes és tényleges kártérítés” illesse meg és e tekintetben, figyelembe véve a GDPR 82. cikkében megállapított kártérítéshez való jog kompenzációs szerepét, az e rendelkezésen alapuló pénzbeli kártérítést „teljesnek és ténylegesnek” kell tekinteni, ha lehetővé teszi az e rendelet megsértése miatt konkrétan elszenvedett kár teljes egészében való kompenzálását, anélkül hogy az ilyen teljes egészében való kompenzáláshoz szükséges lenne büntető jellegű kártérítést előírni ([omissis] 56. és azt követő pontok).
- 38 b) Ezzel azonban még nem tűnik kellően tisztázottnak, hogy a megtérítendő nem vagyoni kár mértékének az általános adatvédelmi rendelet 82. cikkének (1) bekezdése alapján történő megállapítása során releváns feltételként figyelembe vehető-e a GDPR megsértésének alapjául szolgáló vétkesség mértéke (vö. ezzel kapcsolatban a Bundesarbeitgericht [szövetségi munkaügyi bíróság, Németország] C-667/21. sz. ügyben az ötödik előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdése, HL 2022. C 95, 13. és azt követő oldal).
- 39 aa) Amennyiben a törvény a nem vagyoni kárhoz kapcsolódóan méltányos pénzbeli kártérítést (sérelemdíj) ír elő, a nemzeti jog szerint a kártérítés mértékének meghatározása során figyelembe kell venni, hogy a sérelemdíjnak kettős funkciója van: egyrészt méltányos kompenzációt kell jelentenie a károsult számára a nem vagyoni jellegű károkért (kompenzációs funkció). Másrészt azonban figyelemmel kell lennie arra a megfontolásra is, hogy a károkozó elégtétellel tartozik a károsultnak azért, amit vele tett (elégtételi funkció, a BGB 253. §-ához kapcsolódó ítélkezési gyakorlat, vö. a bírósági tanács 2022. február 8-i ítélete – VI ZR 409/19, ECLI:DE:BGH:2022:080222UVIZR409.19.0, VersR 2022, 635 11. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ennek során rendszerint a kompenzáció áll az előtérben. Mivel azonban a törvény csak méltányos pénzbeli kártérítést ír elő, a kompenzációs cél nem lehet kizárólagosan irányadó a teljesítés mértékét illetően. Nem lehetséges kizárólag a kompenzációt számításba venni, mivel a nem vagyoni károkat egyáltalán nem, a kompenzációs lehetőségeket pedig csak korlátozottan lehet pénzben kifejezni. Az elégtételi funkció kifejezésre juttatja a károkozó és a károsult közötti, a káresemény által életre hívott személyes kapcsolatot, amely a dolog természetéből adódóan megköveteli, hogy figyelembe vegyék az ügy összes körülményét, és amennyiben

azok az egyedi káreseménynek sajátos jelleget adnak, úgy azokat számításba vegyék a teljesítés meghatározásánál. E körülményekhez tartozik a károkozó vétkességének mértéke is (vö. i.m. 12. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 bb) Mindezek alapján a bírósági tanács álláspontja szerint a hatékony érvényesülés elvének megfelelően az elszenvedett nem vagyoni kár miatti kártérítés mértékének a GDPR 82. cikkének (1) bekezdése alapján történő megállapítása során a vétkesség figyelembevétele akkor jön számításba, ha a kártérítésnek a sérelemdíjhoz hasonlóan elégtételi funkciója – amely a nemzeti ítélkezési gyakorlat szerint nem a büntető jellegű kártérítés igazolását szolgálja – is van. A főtanácsnok C-300/21. sz. ügyre vonatkozó, 2022. október 6. napján ismertetett indítványa is arra hivatkozik, hogy ez lehet a helyzet ([omissis] 29. pont [omissis]: „Az az értelmezés, amely a „jogsértés” fogalmát automatikusan összekapcsolja a „kompenzáció” fogalmával, kár felmerülése nélkül, nem egyeztethető össze a GDPR 82. cikkének szövegével. Nincs összhangban a polgári jogi felelősségnek a GDPR által meghatározott elsődleges céljával sem, amely az érintett részére adott elégtételre irányul, mégpedig az őt ért kár „teljes és tényleges” megtérítése révén.”) A vétkesség tehát lehet egy szempont annak vizsgálata során, hogy mely összeg megfelelő ahhoz, hogy a nem vagyoni kárt „teljesen és ténylegesen” megtérítse. Egyébként a főtanácsnok a C-667/21. sz. ügyre vonatkozó, 2023. május 25. napján ismertetett indítványában azt az álláspontot képviselte, miszerint a GDPR 82. cikkének (1) bekezdése alapján megtérítendő nem vagyoni kár mértékének megállapításához a vétkesség mértékének nincs jelentősége, többek között azzal indokolta, hogy a kártérítésnek „teljesnek” kell lennie ([omissis] 118. pont [omissis]).

41 7. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett hatodik kérdésről

42 „Az 1.a), 1.b) vagy 3. kérdésre adott igenlő válasz esetén: [omissis]”

43 Amennyiben jelen ügyben a felperesnek biztosítani kell uniós és nemzeti jogi jogalap révén az abbahagyásra kötelezés iránti igényt, úgy adódik a kérdés, hogy e körülmény csökkentheti-e az igényt a nem vagyoni kártérítés mértékének a GDPR 82. cikke (1) bekezdése szerinti megállapítása során. A nemzeti jog szerint a javasolt teljes értékelés során az eszmei károkért való pénzbeli kártérítés meghatározásakor figyelembe kell venni az abbahagyási iránti kötelezés jogcímét is; a jogcím és az azzal összefüggő végrehajtási lehetőségek befolyásolhatják a pénzbeli kártérítés iránti igényt és kétség esetén akár ki is zárhatják azt (vö. ezzel kapcsolatban a bírósági tanács állandó ítélkezési gyakorlata az általános személyiségi jogok vétkes megszegése miatt pénzbeli kártérítéssel kapcsolatban, 2022. február 22-i tanácsi ítélet – VI ZR 1175/20, ECLI:DE:BGH:2022:220222UVIZR1175.20.0, VersR 2022, 830 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Kérdéses és a Bíróság eddigi ítélkezési gyakorlata alapján nem válaszolható meg egyértelműen, hogy a hatékony érvényesülés elvének figyelembevétele mellett ezek az elvek átültethetők-e és ha igen, mennyiben (csak csökkentés vagy akár teljes kizárás

lehetséges?) a nem vagyoni károk GDPR 82. cikkének (1) bekezdése szerinti megtérítése iránti igényre.

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM